

Visie op relaties en seksualiteit

*Versie 2015
Vastgesteld in de RvT – vergadering*

Visie op relaties en seksualiteit

Geschapen en gevallen

De mens is geschapen naar het beeld van God. Dat beeld komt op verschillende wijzen tot uitdrukking, maar de eenheid van de mensheid in de verscheidenheid van alle unieke mensen weerspiegelt de veelkleurige wijsheid van God. Die eenheid in verscheidenheid komt het meest uitdrukkelijk naar voren in Gods schepping van de mens als man en vrouw (Gen 1:27).

Anders dan de engelen, heeft de mens een lichaam en anders dan de dieren heeft de mens een ziel. De biologische voortplanting verbindt de mens met de zoogdieren, maar bij de mens is seksualiteit niet iets louter lichamelijks, het is ook een expressie van de ziel, een kostbaar geschenk van God dat mensen aan elkaar verbindt. De band van het verbond tussen één man en één vrouw heiligt de seksualiteit. Het is een geschenk om God mee te eren en om liefde, genegenheid en trouw aan elkaar te communiceren. Het is wel een gave voor deze tegenwoordige tijd; na de opstanding is er geen huwelijk meer (Matth. 22:30). Seksualiteit zijn dan ook niet essentieel voor het mens-zijn.

Door de zonde is het beeld van God zwaar beschadigd. De breuk met God tast alle facetten van het beeld van God aan, werkt door in menselijke relaties en raakt de seksualiteit diep. Daarom is er ook op dit terrein veel gebrokenheid en pijn.

Geroepen tot reinheid

Ieder mens is als schepsel van God geroepen om ook op het terrein van de seksualiteit naar Zijn wil en tot Zijn eer te leven. Hoewel in het heidendom altijd ook allerlei vormen van perversiteit voorkwamen, was toch het ideaal van het monogame huwelijk wijdverbreid. Blijkbaar is er ook iets in de mens ingeschapen dat daarnaar verlangt. Ontrouw in het huwelijk wordt algemeen als een zonde gezien, al is er onder de heidenen vaak wel een dubbele moraal en hebben getrouwde mannen meer vrijheden dan getrouwde vrouwen. Dit hangt samen met de visie in het heidendom dat de vrouw behoort tot het bezit van de man. In onze tijd openbaart het nieuwe heidendom zich niet alleen in een vrije seksuele moraal, maar ook door de ontwijding van de seksualiteit in een beeldcultuur die lichamelijke verheerlijkt en het lichaam presenteert als een gebruiksvoorwerp. Toch is er nog steeds een breed draagvlak voor huwelijkstrouw en waardering voor een hoge seksuele moraal.

Christenen strijden vanwege de heilige wet van God en de bevrijdende genade van Christus tegen elke vorm van onreinheid en proberen hun lichaam en geest zuiver te houden. Zij weten echter ook van de gebrokenheid van het aardse bestaan en van de voortdurende strijd tegen de zonde.

Huwelijk als verbond

In al ons denken en spreken over seksualiteit zal zowel de verwondering over de goede scheppingsgaven van God als de gevoeligheid voor de kwetsbaarheid van mensen en de gebrokenheid in een zondige wereld door moeten klinken. Dat neemt niet weg dat christenen ook ferme standpunten moeten innemen, waar het gaat om de vertolking van de heilige wil van God en de toepassing van zijn geboden op in de praktijk van het christenleven.

God vergelijkt Zijn relatie met Zijn volk met een liefdesrelatie, met een huwelijksverbond. Hij wil Zijn trouw in een verbond vastleggen, waarop beide partijen elkaar mogen aanspreken. In het Nieuwe Testament komen we de vergelijking tegen in het feit dat de gemeente als de bruid uitziet naar haar Bruidegom, Jezus Christus. De verhouding tussen man en vrouw in de Bijbel is een afspiegeling van de verhouding tussen de Heere en Zijn volk. Zoals God wil omgaan met mensen, zo wil Hij dat man en vrouw met elkaar omgaan.

In de scheppingsgeschiedenis, in de Thora van Mozes, in het onderwijs van Jezus, in de geschiedenissen van het Oude en Nieuwe Testament en in de apostolische brieven zien we heel duidelijk dat de ontplooiing van de seksualiteit alleen maar kan plaatsvinden in de veilige bedding van een onverbreekbaar en levenslang verbond tussen één man en één vrouw. Van alle andere seksuele relaties geldt dat zij niet aan Gods bedoeling beantwoorden en daarom tot veel schade en pijn leiden. Dat geldt ook voor die relaties en situaties die in de gegeven cultuur – polygamie – of vanwege de hardheid van het hart – echtscheiding – in de Bijbel gedoogd worden. Zulke uitzonderingen mogen niet gebruikt worden om de hoge norm van Gods Woord te relativiseren. Als wij spreken over seksualiteit mogen onze culturele situatie – in het geval van samenwonen en homoseksualiteit – en het besef van gebrokenheid en kwetsbaarheid – bij echtscheiding en hertrouwen – wel degelijk meespreken.

Het is niet nodig om deze uitgangspunten uitgebreid toe te passen op de wijze waarop seksualiteit en relaties op school aan de orde komen. In het onderwijsmateriaal en in de toerusting van de docenten besteedt de school er aandacht aan om zo jonge christenen vanuit Bijbelse principes toe te rusten om in een seculiere cultuur toch rein te leven. Het is heel belangrijk dat de Bijbelse visie ook in de gezinnen gedragen wordt en dat de ouders de Bijbelse seksuele opvoeding niet aan de school overlaten.

Relaties en samenlevingsvormen

Wij leven in toenemende mate in een cultuur die het aangaan van relaties en de keuze voor een bepaalde samenlevingsvorm puur tot het privé-domein rekent. Een docent moet je beoordelen op professionaliteit en je mag als confessionele school instemming met de grondslag vragen, maar hoe de docent daar in het privéleven precies invulling aan geeft, is geen zaak van de school als werkgever. Het onderscheid tussen het privé-domein en het professionele domein is op zich gezond, maar voor een christelijke school is het wel van belang dat de docenten en andere personeelsleden niet alleen met de mond belijden dat zij het Woord van God als hoogste richtsnoer zien, maar dat zij daar ook naar leven, omdat zij identificatiefiguren zijn voor de leerlingen. Daarom moet de Bijbelse visie op huwelijk en seksualiteit bepalend zijn voor de keuzes die zij in hun persoonlijke levenswandel maken. De liefde tussen man en vrouw is een van de mooiste geschenken die God ons heeft gegeven. Zij vertrouwen zich aan elkaar toe, delen elkaars leven, elkaars blijdschap en verdriet. Die liefde is kostbaar, maar ook kwetsbaar. Deze bijzondere relatie vraagt om bescherming van het verbond dat in het openbaar voltrokken wordt.

Al kan de burgerlijke huwelijksluiting niet direct aan Bijbelse uitspraken worden ontleend, indirect ligt in de lijn van het Bijbelse getuigenis over het huwelijk als een in het openbaar voltrokken levenslang verbond tussen man en vrouw. De keuze om ongehuwd samen te wonen strookt niet met het Bijbelse uitgangspunt van het huwelijk, maar weerspiegelt een ontwikkeling in de samenleving waarin steeds minder mensen kiezen voor een vaste relatie en een gezin.

Ongehuwd samenwonen is een relatievorm die aansluit bij de het geestelijk klimaat waarin autonome individuen zelf uitmaken wat zij doen. Het sluit ook aan bij de gedachte dat een seksuele relatie los van het huwelijk verkrijgbaar is. Als we willen voorkomen dat onze leerlingen dat normaal gaan vinden, zullen we in woord en daad andere keuzes moeten maken. Daarom kan er op een christelijke school geen plaats zijn voor docenten die ongehuwd samenwonen. Wie in het privé-domein daar toch voor kiest, moet inzien dat dit op gespannen voet staat met de Bijbelse grondslag van de school en daaruit de consequentie trekken dat hij of zij zo niet kan functioneren.

Als personeelsleden ongehuwd gaan samenwonen dan mag van hen verwacht worden dat zij dit melden. In een gesprek zullen de leidinggevenden dan – na weging van de situatie en motivatie – aandringen op een keuze tussen de beëindiging van deze samenlevingsvorm of de beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

Geen twee maten

Daarbij is het – juist omdat we leven in een gebroken werkelijkheid – wel van belang om de mogelijke motieven juist te wegen en niet onverhoord over elkaar te oordelen. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van eenzaamheid, van onzekerheid die diepe wortels kan hebben in negatieve ervaringen uit het verleden, of van een moeilijke financiële situatie. Maar begrip tonen voor elkaar is nog iets anders dan elkaars verkeerde keuzes accepteren. De grens tussen de privésfeer en de publieke verantwoordelijkheid is misschien moeilijk te trekken, maar het is helder dat wanneer personeelsleden openlijk ongehuwd samenwonen, zo'n relatie niet meer tot de privésfeer hoort.

Daarbij mogen we niet met twee maten meten. Ook getrouwde personeelsleden en personeelsleden die op weg zijn naar een huwelijk, dienen in hun handel en wandel in overeenstemming te leven met Gods geboden. Ook in geval van een echtscheiding van personeelsleden, is het goed om de school te informeren, zodat in zo'n verdrietige en pijnlijke situatie meegedeeld kan worden. Op dit punt is de pastorale begeleiding vooral een zaak van de kerkelijke gemeente waartoe het betreffende personeelslid behoort. Dat geldt ook voor pastorale beslissingen rond het hertrouwen na een echtscheiding.

Homoseksualiteit

Ieder mens is als uniek schepsel door God gemaakt en gewild. Ieder mens mag zichzelf dan ook accepteren als schepsel van God, ook als hij of zij op een of andere wijze de gebrokenheid van de schepping ondervindt. Christenen met een homoseksuele gerichtheid hoeven deze niet te ontkennen. Ze

mogen er eerlijk over zijn, tegenover zichzelf en degenen die ze vertrouwen. De school kan en wil haar medewerkers en leerlingen daarbij tot steun zijn. Ook al zijn medewerkers en leerlingen door de zondeval onvolmaakte mensen, zij mogen zich aanvaard weten als mensen die grote waarde hebben.

Het is bij het Bijbelse spreken over homoseksuele relaties van belang om zorgvuldige hermeneutische afwegingen te maken. Niet alles wat in de Bijbel over homoseksualiteit geschreven staat, is zondermeer van toepassing op homoseksuele relaties zoals wij die in onze tijd kennen. We mogen ook rekening houden met het feit dat in er in onze cultuur een verwevenheid is van seksualiteit en identiteit.

Christenen doen er goed aan om te blijven wijzen op het diepste geheim van de identiteit in de persoonlijke relatie met God door Christus. Daarom is het ook onverstandig om seksualiteit al te romantisch in te kleuren. De verwevenheid van seksualiteit en identiteit maakt het erg lastig om het onderscheid tussen de seksuele gerichtheid en de seksuele praktijk uit te leggen. De samenleving vindt het in steeds sterkere mate onacceptabel dat christenen zeggen dat je wel homo mag zijn, maar dat je geen homoseksuele relatie mag hebben.

We mogen de afwijzing van een homoseksuele relatie niet verbijzonderen maar moeten die inbedden in de exclusiviteit van de seksualiteit voor de huwelijksrelatie tussen man en vrouw. Ook wie heteroseksueel geaard is en ongehuwd blijft, is geroepen om, met aanvaarding van de goede gave van de seksualiteit als zodanig, in onthouding te leven. Zelfs iemand die getrouwd is kan – bijvoorbeeld door ziekte van de partner – geroepen zijn om in onthouding te leven.

Veiligheid

Op school is het voor alles van belang dat er een sfeer van veiligheid is om in alle kwetsbaarheid over dit onderwerp te spreken en te weten dat wij als christenen elkaar aanvaarden zoals Christus ook ons aanvaard heeft en dat wij vanuit die houding naar elkaar luisteren en met elkaar meeleven.

We komen helaas onder christenen ook homovijandigheid tegen. We voelen ons als school verantwoordelijk om daaraan aandacht te besteden, door het scheppen van een veilig klimaat, goede toerusting en vorming van alle leerlingen en begeleiding en ondersteuning van individuele leerlingen en medewerkers.

Vanuit de Bijbelse visie op huwelijk en seksualiteit is het duidelijk dat het aangaan van een homoseksuele relatie – net zozeer als het ongehuwd samenwonen – niet te verenigen is met het functioneren als personeelslid van de school, daarom mag ook dan van personeelsleden verwacht worden dat zij dit melden aan de school en zal de school daar op dezelfde wijze mee omgaan als met hen die ongehuwd samenwonen.

Strijd en kroon

In het besef dat de wet van God geestelijk is en niet alleen over uiterlijke daden gaat – Jezus zegt dat een begerig blik ook een vorm van overspel is – kan een christen, die de zonde haat, niet anders dan mild oordelen over de zonden van anderen.

Iedere christen heeft een geestelijke strijd te voeren tegen de zonde en de onreinheid. Iedere christen weet ook van eigen zwakheid en falen, van zondige gedachten woorden en daden. Iedere christen weet ook van de Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige. Zijn bloed reinigt ons van alle zonden en Hij heeft gezegd: Mijn genade is u genoeg want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Het is die kennis van Christus die al ons spreken en handelen over dit kwetsbare onderwerp moet blijven bepalen.